

RIIGITEE TUNNUSTELE VASTAVUSE HINDAMISE ARUANNE

Rõuge vallas asuv riigi kõrvalmaantee 25203 Rõuge haigla tee

Koostaja:

Transpordiameti teevara osakond

Tallinn 2024

1. Sissejuhatus

Rõuge Vallavalitsus esitas oma kirjaga 28.08.2023 nr 15-5/1268 taotluse Võru maakonnas, Rõuge vallas, Rõuge alevikus asuva riigi kõrvalmaanteed 25203 Rõuge haigla tee teenindava maaüksuse lähiaadressiga 25203 Haigla tee (katastritunnus 69701:004:1490, registriosa nr 7754450, pindala 7707 m², maakasutuse sihtotstarve transpordimaa 100%, riigiomand) tasuta võõrandamiseks Rõuge vallale. Taotlusele on lisatud Rõuge Vallavolikogu 27.08.2024 otsus nr 1-3/52 „Vallavara tasuta omandamine“.

Taotluses põhjendatakse, et nimetatud katastriüksuse kasutamise osas esineb kohalik avalik huvi. Kinnistul asuva tee alla kavandatud trassid on osaliselt välja ehitatud, Rõuge aleviku vee- ja kanalisatsioonitaristu rekonstrueerimise projekti jätkuprojektiga on alale ette nähtud täiendavad ehitustööd. Kinnistu kuuluvus munitsipaalomandisse annab vallale suurema otsustusõiguse projektiga seotud ehituslike tingimuste, ajakava ja kogumaksumuse kujundamisel, kuivõrd ehitus- ja kasutuslubade väljastamine ei ole sel juhul seotud Transpordiameti kooskõlastustega.

Taotluskirjas märgitakse, et Rõuge vallale teadaolevalt ei kuulu nimetatud tee riigiteede koosseisu ning ei ole vajalik riigitee teenindamiseks.

Vastavalt riigivaraseadusele tuleb taotluse menetlemisel välja selgitada, kas taotletav vara ei ole riigivara valitsejale vajalik ja kas vara on vajalik kohaliku omavalitsuse üksusele tema seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

Käesolevas aruandes hinnatakse taotluses käsitletud tee vastavust riigitee tunnustele, et teha järeldusotsus vara riigile vajalikkuse kohta ja riigitee säilitamiseks või kustutamiseks riigiteede nimekirjast.

2. Hindamise aluseks olevad riigitee tunnused

Vastavalt ehitusseadustiku paragrahvile 92 ja Transpordiameti riigitee määramise juhendile analüüsitakse vastavust neljale riigitee tunnusele nende koosmõjus:

2.1 Teed võib kasutada igaüks õigusaktides sätestatud piiranguid järgides

Riigiteeks määratud tee peab olema avalikult kasutatav, kuna nii on sätestatud ehitusseadustikus. Avalikult kasutatavat teed võib kasutada igaüks õigusaktides sätestatud piiranguid järgides. Kui tee asukoht ja liikluskeskkond ei võimalda teekasutajale vaba juurdepääsu ja ohutut liiklemist või kui piirangud teeliiklusele ei ole kehtestatud riigi haldusorgani poolt, ei ole tee avalikult kasutatav riigitee. Tee määramisel riigiteeks prevaleerib riigi avalik huvi kohaliku avaliku huvi või erahuvi üle.

Kui tee avalik kasutamine ei ole tagatud, siis teistele tunnustele vastavust ei hinnata ja teed ei saa määrata riigiteeks.

2.2 Teel on valdavalt asulaväline liikluskord

Asulaväline liikluskord on teel, millele ei ole liiklusmärgiga 571 „Asula“ kehtestatud asulasisest liikluskorda. Linnalist asustusüksust läbival riigitee osal on üldjuhul asulasisene liikluskord, aga ruumilise planeeringu kehtestamisega võib seal ette näha asulavälise liikluskorra.

Tee vastab riigitee tunnusele, kui liikluse analüüs näitab vastavust ühele riigitee liigile:

Põhimaanteele on iseloomulik intensiivne sujuv asulaväline mootorsõidukite liiklus, mis võimaldab teekonna kiiret läbimist reisijate või kaupade ohutul transportimisel riigi eri piirkondadesse või läbi rahvusvahelise piiripunkti.

Tugimaanteele on iseloomulik sõidueesõigusega asulaväline läbiv mootorsõidukite liiklus reisijate või kaupade ohutuks transportimiseks piirkondlike keskuste ja mitmeviisiliste (multimodaalsete) transpordisõlmede vahel.

Kõrvalmaantee on iseloomulik mootorsõidukite asulavälise liikluse jaotamine või kogumine kohalikele maanteedele ja muudelt teedelt, et transportida reisijaid- või kaupu piirkonnale tähtsate sihtkohtade vahel.

Liikluse kogumis-ja jaotamisfunktsiooniga teel ei ole riigitee tunnust, kui tee ainukeseks otstarbeks on juurdepääsu tagamine erakinnistutele.

Ühendustee on iseloomulik mootorsõidukite liiklusvoogude kanaliseerimine või ühendamine liiklussõlmedes ja ristmikel või liikluse suunamine ajutisele teele.

Riigi jäätee rajatakse talvel, piisava tugevusega jääoludes, riigiteede liikluse suunamiseks ajutisele teele üle jäätunud veekogu.

Muu riigitee võimaldab omaette liiklemise kergliiklusteel või muul riigile vajalikul teel, mis pole põhimaantee, tugimaantee, kõrvalmaantee ega ühendustee.

Riigi kergliiklusteele on üldjuhul iseloomulik asulaväline liikluskeskkond. Mootorsõidukite liiklusega riigitee ääres jalakäijate, jalgratturite, pisimopeedide, kergliikurite või robotliikurite liiklemine võimaldatakse neile eraldi ettenähtud liiklusruumis, mis on ehituslikult või liikluskorralduslikult sõiduteest eraldatud.

Kergliiklusteel on riigitee tunnused, kui:

- 1) riigiteel fikseeritud liiklusohutliku koha likvideerimiseks rajatakse kergliiklejatele turvalisem, omaette liikluskeskkond;
- 2) konkreetsele riigiteele kergliiklustee projekteerimismäärde ja Transpordiameti juhendi „Kergliiklustaristu kavandamise juhend“ kohaldamisel tuleb kergliiklejad eraldada mootorsõidukitest ning läheduses pole võimalik kergliiklejate ohutuks liikumiseks kasutada teist olemasolevat avalikult kasutatavat teed.

2.3 Tee ühendab riigile olulisi sihtkohti

Tee vastab riigitee tunnusele, kui ühendusfunktsiooni analüüs näitab vastavust ühele riigitee liigile:

Põhimaantee ühendab pealinna riigi oluliste keskustega, neid omavahel või suundub rahvusvahelisse piiripunkti, on üle-euroopalise transpordivõrgustiku TEN-T tee või rahvusvahelise E-teede võrgu tee Eesti territooriumil.

Tugimaantee ühendab linnu omavahel või on linnast ümbersõidu tee, tagab linnade ning kõrvalmaanteede võrgustiku optimaalse ühenduse teise tugimaanteega või põhimaanteega, suundub asustusüksusse, kus paikneb TEN-T transpordivõrgustiku või riigile oluline transpordisõlm.

Kõrvalmaantee tagab optimaalselt ühendused alevite ja alevike vahel ning nende ühendamine linnaga ja teise riigiteega, moodustab riigi toimepidevuseks vajaliku optimaalse teedevõrgu või suundub riigi transpordisüsteemi sihtkohta:

- 1) transpordisõlme, rongipeatusse, avalikult kasutatavasse lennujaama, kaugliini või maakonnaliini teenindavasse reisisadamasse, välisriigi veesõidukite teenindamise õigusega kaubasadamasse;
- 2) piirikontrollita piiriületuskohta sisepiiril või Eesti -Vene reisijate piiripunkti Saatses;
- 3) muusse riigile ja piirkonnale olulise huviga sihtkohta.

Ühendustee ühendab ühtse liikluskorraldusega lähestikku paiknevaid riigiteid, eelõige ristmike ja liiklussõlmede alal.

Riigi jäätee rajatakse jäätunud veekogule olemasoleva riigitee marsruudi ajutise pikendusena.

Muu riigitee tagab põhimaanteeks, tugimaanteeks, kõrvalmaanteeks või ühendusteeks mitteliigitava tee kaudu riigile vajaliku sihtkoha ühenduse riigiteede võrguga. Muuks riigiteeks liigitatakse ka riigi kergliiklustee.

Riigi sõidutee kõrval paiknev kergliiklustee on riigitee, kui tagab ühenduse:

- 1) bussipeatusega, rongipeatusega, sadamaga, lennujaamaga, piiripunktiga ja seal „pargi ja sõida“ parklaga;
- 2) suubumiseni läheduses paikneva teise avalikult kasutatava teega;

- 3) riikliku huvikohaga;
- 4) rahvusvahelise EuroVelo või üleriigilise jalgrattamarsruudi sihtkohtadega.

2.4 Transpordiamet saab teomanikuna ühtselt korraldada teehoidu ja liikuvust

Tee vastab riigitee tunnusele, kui Transpordiamet teomanikuna saab ühtselt korraldada teehoidu ja kavandada liikuvust kõigi 3 alljärgneva alatunnuse olemasolul:

- 1) Transpordiametil koos korrashoiu ettevõtjaga on võimalik mõistlike teehoiukuludega tagada avalikult kasutatava tee seisundinõuete ühtne täitmine teede võrgustikus, arvestades asukohas kehtivate keskkonnakaitse, muinsuskaitse või ehituslike piirangutega ning tehnovõrkude kaitsevööndite kitsendustega.
- 2) Transpordiamet saab liikleja teekonnal kehtestada ühtse ohutu liikluskorralduse ja võimaldada sujuva liikuvuse erinevate transpordiliikide vahel.
- 3) Transpordiameti teenistujatel, lepingupartneri esindajatel ja korrashoiutehnikal on vaba juurdepääs teerajatistele.

Tee hinnatakse riigitee tunnustele vastavaks **kõigi nelja** tunnuse tuvastamisel. Eeldatav riigitee liik määratakse tunnuste 2.2 ja 2.3 koosmõjus.

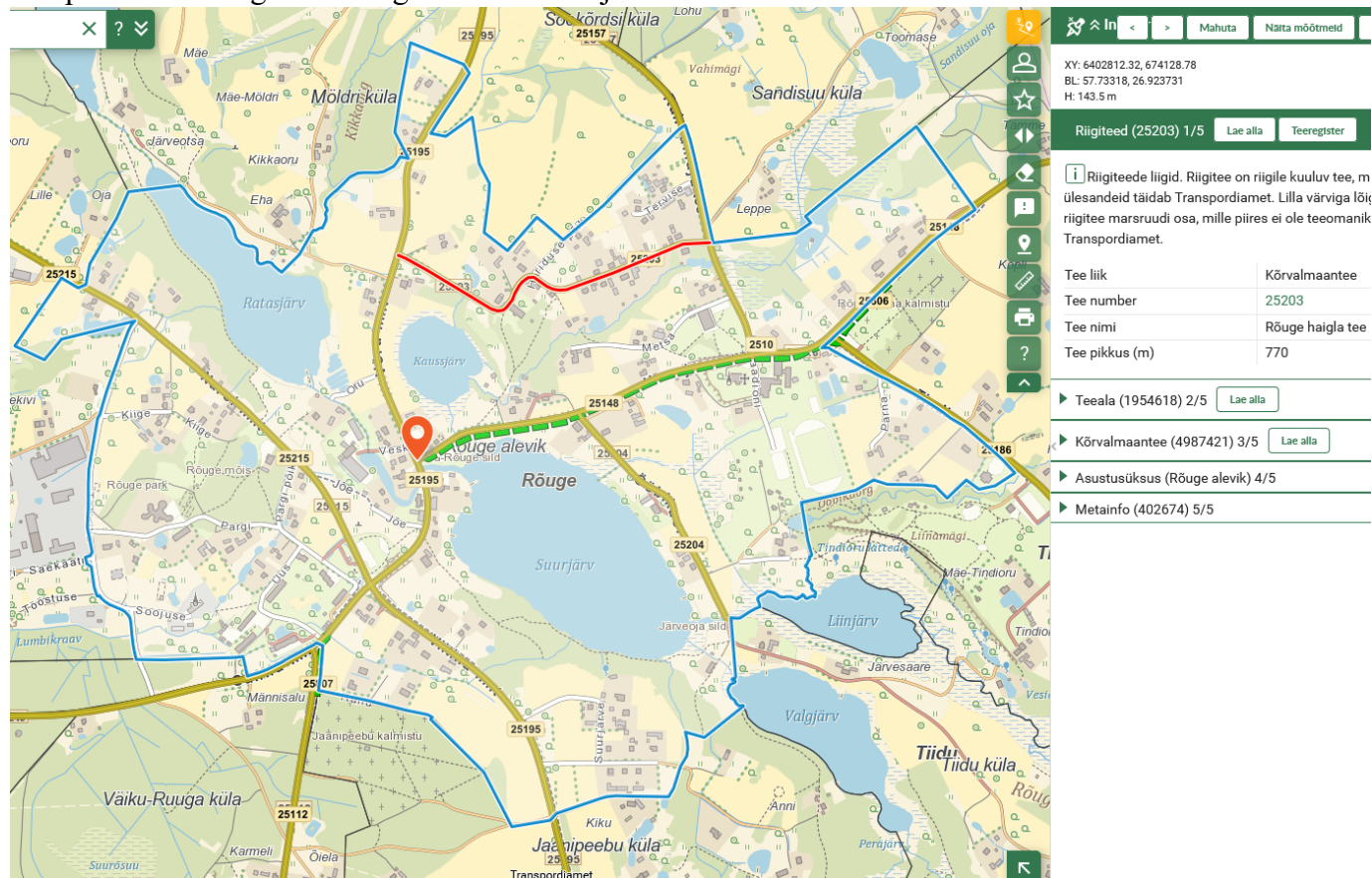
3. 25203 Rõuge haigla tee riigitee tunnuste hindamine

Riigi kõrvalmaantee 25203 Rõuge haigla tee km 0-0,770 (edaspidi *tee*) paikneb riigi transpordimaal Võru maakonnas Rõuge valla haldusterritooriumil Rõuge alevikus.

0,770 km pikkune tee on kantud teeregistrisse kõrvalmaanteena.

Teeregistri andmetel on tegemist 5,4 meetri laiuse asfaltbetoonkattega teega.

Tee paiknemine riigiteede võrgus on näidatud joonisel 1.

Joonis 1. 25203 Rõuge haigla tee km 0-0,770 asukoht (peenike punane joon)

Tee alguspunkt on kõrvalmaanteel 25157 ja tee lõpp-punkt kõrvalmaanteel 25195. Teele suubub üks asulasisene kohalik põiktänav ning erakinnistute juurdepääsuteed.

Teemaa andmed:

-Tartu Maakohtu kinnistusosakonna registriosa number 7754450, katastritunnus 69701:004:1490, pindala 7707.0 m², sihtotstarve transpordimaa 100%. Riigiomand.

Hindamine tulemused tunnuste lõikes:

3.1 Teed võib kasutada igäüks õigusaktides sätestatud piiranguid järgides

Tee on määratud avalikult kasutatavaks selle kandmisega riigiteede nimekirja, mis on kehtestatud majandus- ja taristuministri määrusega nr 72 „Riigiteede liigid ja riigiteede nimekiri“. Avalikult kasutatavat riigiteed ja kohalikku teed võib kasutada igäüks õigusaktides sätestatud piiranguid jälgides.

Teel ei ole piiranguid või kitsendusi, mis takistaks avalikku kasutamist.

Tee vastab riigitee ja kohaliku tee tunnusele.

3.2 Teel on valdavalt asulaväline liikluskord

Tee paikneb aleviku territooriumil. Liiklusmärkidega 571 on sealsel tänaväärse hoonestusega kitsal ka käänulisel teel kehtestatud asulasisene liikluskord. Piirkiirus 50 km/h. Teel ei ole lubatud sõita veokitel täismassiga üle 8 tonni. Teel ei ole bussipeatusi ega kõnniteed. Tee ääres on ühepoolne tänavavalgustus. Liiklussagedus on 2019.a loenduse andmetel 39 autot/ööpäevas, sh 100% sõiduautod. Läbiv liiklus puudub, see kulgeb mööda ca 300 m kaugusel paiknevat kõrvalmaanteed 25148 Rõuge-Kurgjärve-Haanja teed.

Tee ei vasta riigitee tunnusele, kuna seal on asulasisene liikluskord ja tee teenindab ainult kohalikku liiklust.

3.3 Tee ühendab riigile olulisi sihtkohti

Tee ei ole TEN-T üleeuroopalise teedevõrgu ega rahvusvahelise E-teede võrgustiku osa. Tee ühendab kõrvalmaanteed 25157 ja 27195, ent samu kõrvalmaanteed ühendab ka lähedal paralleelselt kulgev, oluliselt suurema liiklussagedusega kõrvalmaantee 25148. Põhiliseks ühendusfunktsiooniks on juurdepääs aleviku erakinnistutele.

Tee ei vasta riigitee ühendusfunktsiooni tunnustele.

3.4 Transpordiamet saab teemanikuna ühtselt korraldada teehoidu ja liikuvust

Asulasisesel kitsal teel ei saa Transpordiameti partner - teehooldaja talvisel lumetõrjel kasutada asulavälisele (teeäärse hoonestuseta) riigitee liiklusele kohandatud efektiivseid kiirlumesahku, mis paiskavad lume teest eemale.

Kuna Transpordiameti partnerite - hooldefirmade masinapark ja kasutatavad tehnoloogiad on ette nähtud eelkõige asulaväliste teede korrashoiutöödeks, ei saa Transpordiamet asulasiseses liikluskeskkonnas tänavate hoidu efektiivselt korraldada. Eeldab teehooldajal täiendavalt spetsiifilise masinapargi soetamist.

Kohaliku tee staatus võimaldab kohalikul omavalitsusel korraldada ühtselt teehoidu ja asulasisest liiklust piirkonna tänavatel ja kergliiklusteedel, arendada tänavate tehnovõrke, parendada liikuvust kohalike elanike ja ettevõtete huvides.

Tee ei vasta Transpordiametis teehoiu ja liikuvuse ühtse korraldamise tunnusele.

3.5 25203 Rõuge haigla tee km 0-0,770 riigitee tunnuste hindamise kokkuvõte

Riigitee tunnustele vastavuse hindamine tulemused tunnuste lõikes on tabelis 1.

Riigitee tunnus		25203 Rõuge haigla tee km 0-0,770		
		Vastab	Vastab osaliselt	Ei vasta
1	Teed võib kasutada igaüks õigusaktides sätestatud piiranguid järgides	V		
2	Teel on valdavalt asulaväline liikluskord			X
3	Tee ühendab riigile olulisi sihtkohti			X
4	Transpordiamet saab teomanikuna ühtselt korraldada teehoidu ja liikuvust			X

Tabel 1 25203 Rõuge haigla tee km 0-0,770 riigitee tunnuste hindamise kokkuvõte

Kokkuvõttes tee ei vasta riigitee tunnustele, kuna teel pole valdavalt asulaväline liikluskord, tee ei ühenda riigile olulisi sihtkohti ning tee ei ole Transpordiametile sobilik teehoiu ja liikuvuse ühtseks korraldamiseks.

3.6. Riigitee üleandmisel kaasa antav teehoiu rahastus

Vabariigi Valitsuse 6. veebruari 2015. a määrusega nr 16 „Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord“ on kehtestatud, et kohaliku omavalitsuse üksusele antakse toetust endiste riigiteede hoiuks 2100 eurot iga alates 2021. aastast üle antud kilomeetri kohta, mis korrutatakse määruse lisas toodud tee tüübi, laiuse ning liiklussageduse koefitsiendiga. Toetus määratakse lisaks ka teel paikneva silla eest sõltuvalt pikkusest ja laiusest.

25203 Rõuge haigla tee km on 0,77 km pikkune, 5,4 m laiuse mustkatttega, liiklussagedus 39 autot/ööp. Teeomaniku ülesannete üleandmisel antakse iga-aastaselt kohalikule omavalitsusele riigi poolset toetust summas 2471 €.

Kui tee üleandmine toimub eelarveaasta sees, kantakse proportsionaalne toetussumma KOV eelarvesse otse Transpordiameti eelarvest.

4. Hindamisaruande kokkuvõte

Rõuge Vallavalitsus esitas oma kirjaga 28.08.2023 nr 15-5/1268 taotluse Võru maakonnas, Rõuge vallas, Rõuge alevikus asuva riigi kõrvalmaanteed 25203 Rõuge haigla tee teenindava maaüksuse lähiaadressiga 25203 Haigla tee (katastritunnus 69701:004:1490, registriosa nr 7754450, pindala 7707 m², maakasutuse sihtotstarve transpordimaa 100%, riigiomand) tasuta võõrandamiseks Rõuge vallale. Taotlusele on lisatud Rõuge Vallavolikogu 27.08.2024 otsus nr 1-3/52 „Vallavara tasuta omandamine“.

Taotluses põhjendatakse, et nimetatud katastriüksuse kasutamise osas esineb kohalik avalik huvi. Kinnistul asuva tee alla kavandatud trassid on osaliselt välja ehitatud, Rõuge aleviku vee- ja kanalisatsioonitaristu rekonstrueerimise projekti jätkuprojektiga on alale ette nähtud täiendavad ehitustööd. Kinnistu kuuluvus munitsipaalomandisse annab vallale suurema otsustusõiguse projektiga seotud ehituslike tingimuste, ajakava ja kogumaksumuse kujundamisel, kuivõrd ehitus- ja kasutuslubade väljastamine ei ole sel juhul seotud Transpordiameti kooskõlastustega.

Hindamisaruanne põhjal tee ei vasta riigitee tunnustele, sest teel pole valdavalt asulaväline liikluskord, tee ei ühenda riigile olulisi sihtkohti ning tee ei ole Transpordiametile sobilik teehoiu ja liikuvuse ühtseks korraldamiseks. Kohaliku tee staatus võimaldab kohalikul omavalitsusel korraldada ühtselt teehoidu ja asulasisest liiklust piirkonna tänavatel ja kergliiklusteedel, arendada tänava tehnovõrke, parendada liikuvust kohalike elanike ja ettevõtete huvides. Vallavalitsuse taotluse saaks rahuldada.

Teega kinnisasjade üleandmisele eelnevalt ei ole vaja teha maakorraldustöid.

25203 Rõuge haigla tee üleandmisel kohalikuks teeks antakse Rõuge vallale iga-aastaselt Transpordiameti eelarve vähendamisenä riigipoolset toetust kogusummas 2471 € (koos käibemaksuga 22%).

Riigiteega kinnisasja üleandmine kohalikule omavalitsusele põhjustab muudatuse riigiteede nimekirjas, mis on kinnitatud ja mida muudetakse majandus- ja taristuministri määrusega nr 72 „Riigiteede liigid ja riigiteede nimekiri“. Seetõttu on Transpordiametil vaja enne kinnisasjade tasuta võõrandamise otsustamist saada kirjalik nõusolek valdkonna eest vastutavalt ministeeriumilt.